

Wpłynęło dnia 17.02.2025
podpis.....

**Sprawozdanie z realizacji zadań wynikających
z Gminnego Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Opatów na lata 2022 - 2024
za rok 2024**

Uchwałą Nr XLIII/375/2022 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 21 marca 2022r. został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Opatów na lata 2022 – 2024.

Głównym założeniem powyższego Programu jest **wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci oraz osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej.**

Cel główny realizowany jest poprzez cele szczegółowe.

Pierwszy cel w/w Programu tj. diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin z terenu Gminy Opatów realizowany jest poprzez systematyczną diagnozę rodzin objętych pomocą przez tut. Ośrodek. W roku 2024 pomocą z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego objętych zostało 25 rodzin. Z powodu wielodzietności pomocą objęto 6 rodzin. Głównymi przyczynami zgłaszania się osób i rodzin o pomoc były: bezrobocie – 75 rodziny, ubóstwo – 108 rodzin, niepełnosprawność – 97 rodzin, długotrwała lub ciężka choroba – 80 rodzin. W wielu rodzinach przyczyną udzielenia pomocy nie był tylko jeden powód, przyczyny te występowały wspólnie. (Dane ze sprawozdania MRiPS-03).

Po diagnozie możliwe jest podjęcie odpowiednich działań nakierowanych na pomoc rodzinie. Rodzinie może być udzielona pomoc w postaci pracy socjalnej lub pomoc finansowa, w zależności od zdiagnozowanej sytuacji i potrzeb rodziny. Gdy sytuacja rodziny wymaga interwencji innych instytucji typu sąd, Ośrodek Pomocy Społecznej występuje z pismem o wgląd w sytuację rodziny. W 2024r. Ośrodek występował z wnioskiem do sądu o wgląd w sytuację 1 rodziny.

Drugim celem Programu jest udzielanie pomocy rodzinie znajdującej się w kryzysie, borykającej się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

Cel ten był realizowany poprzez następujące działania:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024r. udzielił pomocy 180 rodzinom z liczbą osób w rodzinach 327; pomoc pieniężną otrzymało 125 rodzin natomiast niepieniężną 81 rodzin,
  - pomoc pieniężna świadczona była m. in. w postaci zasiłku celowego (na zakup żywności, opału, pokrycie kosztów leczenia i zakup leków) przyznano dla 74 rodzin na kwotę 50 658,00zł., w postaci zasiłku okresowego dla 49 rodzin na kwotę 70 452,00zł.
  - pomoc niepieniężna świadczona była w postaci pokrycia kosztów dożywiania dzieci w szkołach, w 2024r. tut. Ośrodek objął pomocą 66 dzieci z terenu Gminy Opatów i pokrywał koszty dożywiania w 8 szkołach, 2 ośrodkach edukacyjnych i 2 przedszkolach (20 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej i 46 dzieci do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej), łączna suma pomocy wyniosła 52 117,00zł.

- pracownicy socjalni tut. Ośrodka prowadzili pracę socjalną w 316 rodzinach, praca socjalna ma na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych, praca socjalna prowadzona jest również poprzez kontrakt socjalny, w 2024r. pracownicy socjalni spisali z 24 rodzinami kontrakt socjalny część A i z 1 rodziną część B;

➤ rodziny mające problemy opiekuńczo – wychowawcze otrzymują pomoc asystenta rodziny, w 2024r. pomoc asystenta otrzymywało 14 rodzin z liczbą dzieci w rodzinach 25, zatrudnienie asystenta rodziny od 2020r. w całości finansowane jest ze środków własnych gminy. W 2024r. gmina przystąpiła do programu rządowego finansowanego z Funduszu Pracy „Asystent rodziny w 2024 r.” przyjętego Uchwałą Nr 245 Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 2023r. w sprawie ustanowienia rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2024r.”, z którego pozyskała i wydatkowała środki w wys. 22.638,69zł. Asystent rodziny zajmuje się pomocą i pracą z rodziną wychowującą dzieci. Głównym jego zadaniem jest niedopuszczenie do odebrania dzieci z rodziny, podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie oraz umożliwienie powrotu dziecka do rodziny. Asystent rodziny współpracuje z rodziną i jej członkami na podstawie planu pracy w konsultacji z pracownikiem socjalnym. W 2024r. została zakończona współpraca z 3 rodzinami (zakończenie pracy ze względu na brak współpracy).

W 2024r. 1 dziecko opuściło placówkę opiekuńczo – wychowawczą oraz 1 dziecko rodzinę zastępczą. Do pieczy zastępczej trafiło 8 dzieci z 4 rodzin (1 rodzina pozostawała pod opieką asystenta). Dzieci z 2 rodzin umieszczone zostały w placówkach opiekuńczo-wychowawczych z 2 kolejnych natomiast w rodzinie zastępczej.

➤ w ramach współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (finansowanie wypoczynku ze środków Komisji) dzieci z terenu gminy uczestniczyły w zorganizowanych formach wypoczynku. W wypoczynku zimowym (wyjazd w okresie ferii zimowych) wzięło udział 12 dzieci w miejscowości Niedzica oraz w letnim, również w miejscowości Nidzica brało udział 13 dzieci. Organizatorem wypoczynku była Komenda Hufca ZHP w Opatowie.

➤ rodziny z terenu gminy Opatów otrzymały pomoc w postaci stypendium szkolnego. Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał pomoc w postaci stypendium dla 59 dzieci oraz dla 5 dzieci pomoc w postaci zasiłku szkolnego o charakterze socjalnym na łączną kwotę 50 634,00zł.;

➤ placówki oświatowe z terenu gminy oferują dla dzieci bogaty wachlarz zajęć pozalekcyjnych:

- Szkoła Podstawowa Nr 1: zajęcia przygotowujące do egzaminu ósmoklasisty – 16 uczniów, zajęcia przygotowujące do konkursów przedmiotowych – 34 uczniów, zajęcia związane z wyborem zawodu – 53 uczniów, Szkolne Koło Krajoznawczo Turystyczne – 17 uczniów, zajęcia sportowe – 42 uczniów; zajęcia logopedyczne – 10 uczniów;

- Szkoła Podstawowa Nr 2: koło teatralne, muzyczne, recytatorskie, języków obcych, czytelnictwo – dla uczniów o zainteresowaniach humanistycznych, koło matematyczno – przyrodnicze, Mistrzowie Kodowania – robotyki, programowania – dla uczniów o zainteresowaniach matematyczno – przyrodniczych, koło plastyczne, taneczne, muzyczne, wokalne, artystyczne, techniczne, fotograficzne – dla uczniów o zainteresowaniach artystycznych oraz SKS;

➤ w realizację celu wpisuje się również działalność świetlic szkolnych:

- w Szkole Podstawowej nr 1 w zajęciach świetlicowych brało udział 50 uczniów, w ramach świetlicy realizowane były zajęcia czytelniczo - medialne, plastyczno-techniczne, muzyczne,

komputerowe, sportowo – zabawowe, gry dydaktyczne, pomoc przy odrabianiu prac domowych;

- w SP Nr 2 w zajęciach świetlicowych brało udział 159 uczniów, według tygodniowych bloków tematycznych: gry i zabawy ruchowe, zajęcia techniczne, zajęcia muzyczne, gry i zabawy ruchowe, gry i zabawy dydaktyczne, zajęcia integrujące, zajęcia czytelnicze i audiowizualne, zajęcia sportowe, gry planszowe, zajęcia zachęcające do zdrowego odżywiania się oraz pomoc przy odrabianiu prac domowych;

- w organizację czasu wolnego wpisuje się również działalność OOK, w którym 2024r. działały różne sekcje i koła zainteresowań np.: zajęcia plastyczne, zajęcia muzyczne – nauka gry na gitarze, perkusji, instrumentach dętych, zajęcia taneczne, Teatr Dzieciocy „Pacynka”, klub szachowy, klub miłośników gier planszowych, zajęcia z programowania i robotyki, studio piosenki „Opatowskie Diamenty”, chór, Amatorski Teatr Rozmaitości, w ciągu roku w zajęciach brało udział 381 uczestników;
- dzieci mają zapewnioną w placówkach oświatowych pomoc pedagoga szkolnego, z danych pozyskanych ze Szkoły Podstawowej nr 1 wynika, iż z pomocy pedagoga skorzystało 34 uczniów m. in. z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, porad, rozmów, konsultacji;
w Szkole Podstawowej Nr 2 pod opieką pedagoga szkolnego pozostawało 46 uczniów i udzielono 61 porad (II półrocze 2023-2024) oraz 48 uczniów z liczbą udzielonych porad 62 (I półrocze 2024-2025);
- udzielono pomocy psychologicznej dla 11 dzieci w Punkcie Konsultacyjnym.

Trzecim celem Programu jest podnoszenie kompetencji osób zajmujących się niesieniem wsparcia rodzinom w kryzysie, z problemami natury opiekuńczo – wychowawczej. Cel ten był realizowany poprzez następujące działania:

- profesjonalne i kompetentne niesienie pomocy rodzinom z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jak i dzieciom wiąże się z koniecznością ciągłego dokształcania i pogłębiania posiadanej wiedzy. Kadra Ośrodka uczestniczyła w szkoleniach i konferencjach: Kierownik Ośrodka w szkoleniach oraz spotkaniach/wideokonferencjach organizowanych przez ŚFPS, wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku brali udział w szkoleniach – 2 odbyte szkolenia, asystent rodziny wziął udział w 1 szkoleniu;
– z danych przekazanych ze Szkoły Podstawowej Nr 2 wynika, iż odbyło się ok. 7 szkoleń dla nauczycieli, zorganizowano również 18 szkoleń dla rodziców (przeszkolono 533 rodziców);
– z danych ze Szkoły Podstawowej nr 1 wynika, iż odbyło się 7 szkoleń dla nauczycieli, w których przeszkolono 35 nauczycieli, zorganizowano 3 szkolenia dla rodziców, w których wzięło udział łącznie 36 rodziców;
- z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, iż zorganizowano szkolenia dla nauczycieli, rodziców oraz dzieci w szkołach podstawowych z terenu gminy m.in. program profilaktyki zintegrowanej „Gwiazdy Mocy – pierwsza wyprawa” (SP nr 1 – 40 uczniów, 2 nauczycieli, 10 rodziców), program profilaktyki uniwersalnej – uzależnień od substancji i czynności behawioralnych, a zachowanie ucznia w szkole, w klasie (SP nr 1 – 80 uczniów, 20 nauczycieli), program rekomendowany przez KCPU „UNPLUGGED”

(SP nr 1 – 44 uczniów, 6 rodziców), dla dzieci zorganizowane działania profilaktyczne m.in. program profilaktyczny „DEBATA” program rekomendowany przez KCPU (SP nr 1 - 62 uczniów, SP nr 2 - 75 uczniów), program profilaktyczny „Cyber(nie)bezpieczeństwo świadomość w sieci i uzależnienia behawioralne” (SP nr 1 – 127 uczniów), program rekomendowany „Poruszające bajki o emocjach” (SP Nr 1 - 77 uczniów, PP „Bajkowy Zakątek” – 75 przedszkolaków);

– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2024r. zorganizowało 1 szkolenie dla kadry pracowniczej oraz 1 szkolenie dla rodzin zastępczych – udział wzięła 1 rodzina z terenu gminy.

Czwartym celem Programu jest integrowanie działań i doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodzin.

Cel ten był realizowany poprzez następujące działania:

- w sposób ciągły realizowana jest współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną tj. sąd, kuratorzy zawodowi i społeczni, Policja, służba zdrowia, terapeuta ds. uzależnień, sprawy rodzin omawiane są na spotkaniach w celu dostosowania odpowiedniego rodzaju pomocy i wsparcia,

w 2024r. pracownicy socjalni oraz asystent rodziny w ramach swoich obowiązków uczestniczyli w spotkaniach lub nawiązywali kontakty telefoniczne :

- 46 spotkania PCPR w Opatowie.in. w celu omówienia planu pomocy oraz sytuacji rodzin i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- 14 spotkań w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- 63 spotkania/telefony z kuratorami z Sądu Rejonowego w Opatowie,
- 5 spotkań w Prokuraturze Rejonowej w Opatowie,
- 23 spotkania/telefony z pedagogami szkolnymi oraz nauczycielami w szkołach i przedszkolu,
- 78 spotkań/telefonów z funkcjonariuszami KPP w Opatowie,
- 2 spotkania Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Opatowie,
- 22 spotkania ze specjalistami z Punktu Konsultacyjnego,
- 44 spotkania/telefony z pielęgniarkami środowiskowymi z przychodni zdrowia w Opatowie,
- 6 spotkań w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 24 wspólnych interwencji z funkcjonariuszami Straży Miejskiej w Opatowie,
- 59 posiedzeniach grup diagnostyczno – pomocowych.

Szkoły Podstawowe współpracowały z:

- pracownikami Zespołu Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Opatowie,
- funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Opatowie,
- kuratorami Sądu Rejonowego w Opatowie,
- pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatowie.

Wszystkie szkoły ściśle współpracują z tut. Ośrodkiem, w celu podejmowania odpowiednich środków zaradczych w stosunku do rodzin niewydolnych jak również w zakresie dofinansowania kosztów obiadów na stołówkach szkolnych.

- w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin działającym przy UMIG Opatów w 2024r. rodziny mogły otrzymać pomoc ze strony 3 specjalistów, w różnym zakresie:

- pomoc dla rodzin z problemem alkoholowym, przemocą – udzielono 32 porady/ konsultacje (w tym 12 konsultacji telefonicznych), do Punktu zgłosiło się 17 osób;

- pomoc psychologa, porady dla rodzin i dzieci dotkniętych przemocą i alkoholizmem, pomoc w kryzysie – udzielono 93 porad/ konsultacji (w tym 12 konsultacji telefonicznych), do Punktu zgłosiło się 46 osób;

- pomoc dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych w zakresie leczenia odwykowego, motywowanie do podjęcia terapii odwykowej, uzależnienia behawioralne, kształtowanie postaw – udzielono 97 porad/ konsultacji (w tym 11 konsultacji telefonicznych), do Punktu zgłosiło się 21 osób.

- w ciągu 2024 roku realizowane były programy profilaktyczne np. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Opatów na lata 2024-2025 przyjęty Uchwałą Nr LXIV/562/2023 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 28 grudnia 2023r., Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Opatów na lata 2024 – 2030 przyjęty Uchwałą Nr III/19/2024 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 20 czerwca 2024r.;

- prowadzone są działania o charakterze profilaktycznym, z danych uzyskanych ze Szkoły Podstawowej Nr 2 wynika, iż zostały zrealizowane następujące programy profilaktyczne dla dzieci i rodziców: „Zdrowo jem, więcej wiem”, „Trzymaj formę - Ruch to zdrowie, zbilansowana dieta, życie bez nałogów”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, „Szkoła promująca zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakim”, Europejski program zapobiegania uzależnieniem od środków uzależniających stworzony przez eu-dap. „Unplugged”, „Zjawisko cyberprzemoc”, Kształtowanie umiejętności asertywności, tolerancji, kompromisu i empatii w kontaktach interpersonalnych, Rozwijanie wrażliwości, otwartości na odmienność, tolerancja, Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych, „Wulgaryzmy słowne”, „Normy społeczne”, „Tolerancja – uprzedzenia”, Profilaktyka antynikotynowa – E- papierosy;

- Szkoła Podstawowa Nr 1 przeprowadziła warsztaty profilaktyczne: „Zbieramy, segregujemy, przetwarzamy odpady i chronimy nasze środowisko”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Sprzątanie świata – Na straży czystej ziemi”, „Jedynka w drodze po zdrowie”, „Trzymaj formę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Oszczędzaj środowisko, bądź eko ponad wszystko”, FAST Heroes – Bohaterowie załogi FAST.

GKRPA zlecała również zadania w trybie ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie tj. „Tworzenie warunków do ograniczania dostępności i spożywania alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych poprzez zagospodarowanie czasu wolnego w formie zajęć wychowawczych, sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży i osób dorosłych z terenu gminy Opatów”. W ramach tego zadania działania podejmowały 4 stowarzyszenia: Opatowski Klub Sportowy OKS – piłka nożna, Opatowski Klub Sportowy VOLLEY Opatów

– piłka siatkowa, Stowarzyszenie Region Świętokrzyski, Stowarzyszenie Opatowska Liga Halowa Piłki Nożnej. Liczba uczestników – 300 dzieci/ młodzieży. Zlecone było również zadanie „Wypoczynek w okresie wakacji 2024”, realizowane przez 3 stowarzyszenia: Opatowski Klub Sportowy OKS, Stowarzyszenie Nasze Stawy w Gojcowie oraz Stowarzyszenie Opatowska Liga Halowa Piłki Nożnej. Działaniami objęto 475 dzieci/ młodzieży. Organizowany również był wypoczynek w okresie wakacji oraz działania profilaktyczne: „Wakacyjna akcja” – 60 dzieci, spotkanie mikołajkowe – 60 uczestników, działania z elementami profilaktyki w świetlicy wiejskiej w Balbinowie – 24 uczestników, Brzeziu – 50 uczestników, Nikisiałce Małej – 70 uczestników.

W roku 2024r. na terenie gminy Opatów nie funkcjonowała żadna rodzina wspierająca. Nie zachodziła konieczność podejmowania działań przez asystenta rodziny wynikających z realizacji ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W 2024r. nie wpłynął żaden wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia w wys. 4.000 zł.

Wg. danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie na terenie gminy Opatów funkcjonowało 7 rodzin zastępczych, w których umieszczonych było 13 dzieci. W placówkach opiekuńczo – wychowawczych umieszczonych było 12 dzieci. W 2024r. udzielono wsparcia finansowego dla 4 wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą (3 dzieci po opuszczeniu placówek oraz 1 z rodziny zastępczej) w celu kontynuowania nauki.

W 2024r. gmina poniosła wydatki z tytułu pobytu 9 dzieci w rodzinach zastępczych w kwocie 46 050,30zł., pobytu 15 dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na kwotę 268 705,16zł. oraz dofinansowanie koordynatora pieczy zastępczej w kwocie 14 453,91zł.

W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny, dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy. Wszelkie działania instytucji pracujących na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka oraz jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami biologicznymi.

Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Z uwagi na różnorodność problemów w rodzinach jest to proces długotrwały wymagający zaangażowania i systematyczności oddziaływań.

Wszystkie instytucje wskazane w Programie brały udział w założonych działaniach. Wykorzystywane były zasoby i uprawnienia w celu pomocy rodzinom.

Zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Opatów będą nadal kontynuowane i realizowane zgodnie z założonymi celami. W dalszym ciągu planowane jest:

- zatrudnienie asystenta rodziny analogicznie do stwierdzonych potrzeb w środowisku,
- organizowanie i prowadzenie poradnictwa, pracy socjalnej, w tym we współpracy i z wykorzystaniem działających podmiotów,
- zabezpieczenie środków na wsparcie dla rodzin w trudnej sytuacji i sfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- monitorowanie sytuacji dzieci, w tym pozostających w pieczy, praca z rodzinami biologicznymi dzieci, działania zmierzające w kierunku powrotu dzieci do środowiska.

Niniejsze sprawozdanie zostało opracowane na podstawie danych własnych i sprawozdawczości prowadzonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie oraz sprawozdań złożonych przez: Szkołę Publiczną Nr 1 w Opatowie, Szkołę Publiczną Nr 2 w Opatowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatowie, Opatowski Ośrodek Kultury w Opatowie, Komendę Powiatową Policji w Opatowie.

Niniejsza informacja stanowi również sprawozdanie z realizacji zadań z Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - stosownie do art. 179 ust. 1 ustawy jw.

Oprac.: D. Kędziora

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Opatowie

mgr Dominika Kędziora